

Sygn. akt III KK 227/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)
SSN Przemysław Kalinowski (sprawozdawca)
SSN Kazimierz Klugiewicz

Protokolant Artur Kotowski

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Zbigniewa Siejbika,
w sprawie **J. W.**, **A. Z.** i **L. J.** skazanych z art. 228 § 3 kk, art. 229 § 3 kk w zw. z
art. 27 c ust. 1 pkt 2 ustawy o rybactwie śródlądowym (Dz.U. z 1999 r. Nr 66, poz.
750 z późn. zm.) i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 17 listopada 2014 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanych
od wyroku Sądu Rejonowego w W.

z dnia 31 grudnia 2013 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu w W. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z dnia 31 grudnia 2013 r., wydanym na
posiedzeniu w wyniku uwzględnienia wniosku prokuratora złożonego w trybie
przewidzianym w art. 335 § 1 k.p.k.:

I. J. W. został uznany za winnego popełnienia czynu polegającego na tym, że:

1. w okresie od 3 kwietnia 2012 r. do 27 września 2012 we W. i na terenie powiatu W., będąc funkcjonariuszem publicznym Państwowej Straży Rybackiej, ujawniając informacje objęte tajemnicą, uzyskane w związku z wykonywaną pracą, dotyczące miejsca i czasu kontroli akwenów wodnych przez Państwową Straż Rybacką, co mogło narazić na szkodę prawnie chroniony interes oraz ułatwiało nielegalne połowy ryb, działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, dopuścił się przestępstw polegających na

- kilkukrotnym przyjęciu od A. Z. obietnic korzyści majątkowych oraz ryb nieustalonej ilości i wartości w zamian za wielokrotnie przekazywane objęte tajemnicą informacje o miejscu i czasie pełnienia służb patrolowych przez strażników Państwowej Straży Rybackiej, co umożliwiło A. Z. połowy ryb bez wymaganych zezwoleń i uniknięcie kontroli w czasie nielegalnych połowów;

- co najmniej kilkukrotnym przyjęciu od L. J. obietnic korzyści majątkowych oraz ryb nieustalonej ilości i wartości w zamian za wielokrotnie przekazywane objęte tajemnicą informacje o miejscu i czasie pełnienia służb patrolowych przez strażników Państwowej Straży Rybackiej, co umożliwiło L. J. połowy ryb bez wymaganych zezwoleń i uniknięcie kontroli w czasie nielegalnych połowów;

- co najmniej czterokrotnie przekazywał M. R. informacje o miejscu i czasie pełnienia służb patrolowych przez strażników Państwowej Straży Rybackiej, co umożliwiło M. R. połowy ryb bez wymaganych zezwoleń i uniknięcie kontroli w czasie nielegalnych połowów,

tj. czynu zakwalifikowanego z art. 228 § 3 k.k. w zw. z art. 266 § 2 k.k. w zw. z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 27c ust. 1 pkt 2 ustawy o rybactwie śródlądowym (Dz. U. z 1999 r. Nr 66, poz. 750 z późn. zm.) w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to wymierzono mu karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 3 lat próby oraz 100 stawek dziennych grzywny przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 15 zł. Ponadto, sąd orzekł wobec osk. J. W. zakaz zajmowania stanowisk związanych z pełnieniem funkcji funkcjonariusza publicznego i przepadek równowartości korzyści majątkowej w kwocie 19 zł.

II. A. Z. został uznany za winnego popełnienia czynu polegającego na tym, że:

- w okresie od 4 kwietnia 2012 r. do 27 września 2012 r. w W. i na terenie powiatu w./.../, działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru wielokrotnie obiecywał udzielenie i kilkakrotnie udzielił J. W. będącemu funkcjonariuszem publicznym korzyści majątkowej w postaci ryb w nieustalonej ilości i wartości w zamian za zachowania stanowiące naruszenie prawa, polegające na wielokrotnym przekazywaniu przez J. W. informacji objętych tajemnicą o miejscu i czasie pełnienia służb patrolowych przez strażników Państwowej Straży Rybackiej, co umożliwiło A. Z. połowy ryb bez wymaganych zezwoleń i uniknięcie kontroli w czasie nielegalnych połowów, tj. występku z art. 229 § 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności, a nadto

- w okresie od 4 kwietnia 2012 r. do 27 września 2012 r. na akwenach wodnych na terenie powiatu w./.../, nie będąc uprawnionym do rybactwa, wbrew przepisom ustawy, w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wielokrotnie poławiał ryby narzędziami rybackimi i urządzeniami połowowymi, tj. czynu zakwalifikowanego z art. 27c ust. 1 pkt 2 ustawy o rybactwie śródlądowym (Dz. U. z 1999 r. Nr 66, poz. 750 z późn. zm.) w zw. z art. 12 k.k. i za to wymierzono mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 85 i 86 § 1 k.k. w miejsce orzeczonych kar jednostkowych wymierzono A. Z. karę łączną roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 2 lat próby.

III. L. J. został uznany za winnego popełnienia czynu polegającego na tym, że:

- w okresie od 4 kwietnia 2012 r. do 27 września 2012 r. w W. i na terenie powiatu w./.../, działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru wielokrotnie obiecywał udzielenie i kilkakrotnie udzielił J. W. będącemu funkcjonariuszem publicznym korzyści majątkowej w postaci ryb w nieustalonej ilości i wartości w zamian za zachowania stanowiące naruszenie prawa, polegające na wielokrotnym przekazywaniu przez J. W. informacji objętych tajemnicą o miejscu i czasie pełnienia służb patrolowych przez strażników Państwowej Straży Rybackiej, co umożliwiło L. J. połowy ryb bez wymaganych zezwoleń i uniknięcie kontroli w czasie nielegalnych połowów, tj. występku z art. 229 § 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności, a nadto

- w okresie od 4 kwietnia 2012 r. do 27 września 2012 r. na akwenach wodnych na terenie powiatu w., nie będąc uprawnionym do rybactwa, wbrew przepisom ustawy, w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wielokrotnie poławiał ryby narzędziami rybackimi i urządzeniami połowowymi, tj. występku z art. 27c ust. 1 pkt 2 ustawy o rybactwie śródlądowym (Dz. U. z 1999 r. Nr 66, poz. 750 z późn. zm.) w zw. z art. 12 k.k. i za to wymierzono mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 85 i 86 § 1 k.k. w miejsce orzeczonych kar jednostkowych wymierzono temu oskarżonemu karę łączną roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 2 lat próby .

Wyrok ten nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się bez postępowania odwoławczego.

Obecnie, kasację od powyższego rozstrzygnięcia na niekorzyść J. W., A. Z. i L. J. wniósł Prokurator Generalny zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa procesowego, tj. art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k., polegające na uwzględnieniu wniosku prokuratora o skazanie w/w oskarżonych

bez przeprowadzenia rozprawy i wydanie wyroku zgodnego z wnioskiem pomimo tego, że wniosek ten pozostawał w sprzeczności z przepisami prawa albowiem:

- nie zawierał żądania orzeczenia wobec wszystkich oskarżonych o czyny z art. 27c ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (Dz. U. z 2009 r. Nr 189, poz. 1471 – t.j. ze zm.) obligatoryjnego środka karnego w postaci podania orzeczenia o skazaniu do publicznej wiadomości na koszt skazanych, w konsekwencji czego doszło do rażącego naruszenia przepisu prawa materialnego – art. 27 c ust. 2 tejże ustawy przez zaniechanie orzeczenia tego środka karnego;
- nie zawierał uzgodnień co do okresu obowiązywania wobec osk. J. W. środka karnego w postaci zakazu zajmowania stanowisk związanych z pełnieniem funkcji funkcjonariusza publicznego, w konsekwencji czego doszło do rażącego naruszenia przepisu prawa karnego materialnego – art. 43 § 1 k.k. przez zaniechanie wskazania okresu na jaki ten środek został orzeczony.

W oparciu o tak sformułowany zarzut kasacji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w W. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego wniesiona na niekorzyść J. W., A. Z. i L. J. okazała się zasadna, a zawarty w niej wniosek o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi *meriti* do ponownego rozpoznania – zasługiwał na uwzględnienie. Jak słusznie zauważył autor skargi kasacyjnej, kwestionowane rozstrzygnięcie zapadło z rażąco obrażą przepisu prawa procesowego, tj. art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k., polegającą na uwzględnieniu wniosku prokuratora o skazanie w/w oskarżonych bez przeprowadzenia rozprawy i wydanie wyroku zgodnego z wnioskiem pomimo tego, że wniosek ten pozostawał w sprzeczności z przepisami prawa. Konsekwencją wadliwej kontroli sądowej wniosku o skazanie w/w oskarżonych bez rozprawy w oparciu o poczynione z nimi uzgodnienia, była obraza norm prawa materialnego wskazanych w kasacji. Przypomnieć zatem po raz kolejny trzeba, że wniosek o skazanie bez rozprawy nie zwalnia sądu *meriti* ani z obowiązku zbadania przesłanek procesowych decydujących o dopuszczalności zastosowania tej instytucji, ani z nakazu sprawdzenia zgodności zaproponowanych rozstrzygnięć z przepisami prawa materialnego. Tylko pozytywny wynik kontroli przeprowadzonej w obu tych aspektach daje podstawę do wyrokowania w tym trybie. W wypadku, gdy wniosek nie odpowiada normom prawa karnego, sąd jest zobligowany do wezwania stron do odpowiedniego skorygowania wniosku, a w wypadku braku pozytywnego wyniku takich uzgodnień – powinien przystąpić do rozpoznania sprawy na zasadach ogólnych.

W niniejszej sprawie, Sąd Rejonowy w W. zaniedbał przeprowadzenia takiej kontroli i nie dostrzegł, że uzgodniony z oskarżonymi wniosek prokuratora nie zawiera żądania orzeczenia wobec wszystkich oskarżonych środka karnego w postaci podania orzeczenia o skazaniu do publicznej wiadomości na koszt skazanych, w konsekwencji czego doszło do rażącego naruszenia przepisu prawa materialnego – art. 27 c ust. 2 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybnictwie

śródlądowym (Dz. U. z 2009 r. Nr 189, poz. 1471 – t.j. ze zm.) przez zaniechanie orzeczenia tego środka karnego. Tymczasem, w świetle powołanego przepisu, orzeczenie tego środka jest obligatoryjne w wypadku skazania za przestępstwo przewidziane w art. 27c ust. 1 tejże ustawy. Jednoznaczne sformułowanie tej normy materialnoprawnej prowadzi do wniosku, że skazanie za któregokolwiek z zachowań wyczerpujących znamiona określone w art. 27c ust. 1 powołanej ustawy zobowiązuje sąd w każdym wypadku do orzeczenia środka karnego w postaci podania skazania do publicznej wiadomości (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 2013 r. III KK 429/12, LEX Nr 1353635). Skoro zatem wniosek prokuratora nie zawierał żądania orzeczenia wobec wszystkich oskarżonych przedmiotowego środka karnego, który był obligatoryjnie powiązany ze skazaniem za czyny zarzucone w akcie oskarżenia, to uwzględnienie tego wniosku bez wezwania stron w celu dokonania stosownej modyfikacji zawartych uzgodnień – było prawnie niedopuszczalne.

Drugim istotnym uchybieniem, jakim dotknięte jest zaskarżone orzeczenie – dotyczącym jedynie osk. J. W. - jest brak sprecyzowania okresu obowiązywania orzeczonego wobec tego oskarżonego środka karnego w postaci zakazu zajmowania stanowisk związanych z pełnieniem funkcji funkcjonariusza publicznego. Stosownie do dyspozycji art. 43 § 1 k.k., zakaz wymieniony w art. 39 pkt 2 k.k. orzeka się w latach – w przedziale od roku do lat 10. Sąd *meriti* był zatem zobowiązany do wyraźnego wskazania czasu obowiązywania tego środka, przy zachowaniu w/w granic. W realiach tej sprawy nie zachodzi bowiem sytuacja przewidziana w art. 41 § 1b k.k., który to przepis zezwala na orzeczenie zakazu zajmowania określonych stanowisk na zawsze w wypadku ponownego skazania sprawcy na karę pozbawienia wolności za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego. Tym samym, brak ustalenia w wyroku okresu, przez jaki wobec J. W. obowiązuje zakaz zajmowania stanowisk związanych z pełnieniem funkcji funkcjonariusza publicznego, w sposób rażąco narusza normę art. 43 § 1 k.k. W tym kształcie, jaki został określony w zaskarżonym wyroku, orzeczony środek karny ma charakter bezterminowy, czego za przypisane przestępstwo nie przewiduje obowiązująca ustawa karna i co w sposób oczywisty oraz istotny wpłynęło na treść zaskarżonego wyroku.

Podobnie, nie budzi wątpliwości teza, że brak orzeczenia wobec wszystkich oskarżonych w tej sprawie obligatoryjnego środka karnego podania wyroku skazującego do publicznej wiadomości, wywiera istotny wpływ na treść zakwestionowanego rozstrzygnięcia. Jest ono bowiem pozbawione elementu koniecznego w świetle obowiązujących przepisów.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy w W. prawidłowo przeprowadzi kontrolę wniosku prokuratora dołączonego do aktu oskarżenia w trybie art. 335 § 1 k.p.k. i podejmie działania niezbędne do zapewnienia dostosowania warunków zaproponowanych w tym wniosku do norm prawa materialnego oraz zadba o to, aby kolejne rozstrzygnięcie należycie uwzględniało wymagania ustawowe, ewentualnie rozpozna sprawę na zasadach ogólnych.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak w wyroku.